

Justitiedepartementet
StraffrättsenhetenYttrande över promemoria Tillfälligt
omhändertagande av villkorligt frigivna och
skyddstillsynsdömda

(Ju2021/03135)

Övervakningsnämnden Västerås har granskat utredningen utifrån de utgångspunkter och intressen som övervakningsnämnden särskilt har att beakta och lämnar följande synpunkter.

Övervakningsnämnden ifrågasätter lämpligheten i att ge kriminalvården en så omfattande möjlighet att fatta beslut om tillfälliga omhändertaganden. Olika former av frihetsberövande är en, för den enskilde, mycket ingripande åtgärd som i största möjliga mån bör underkastas prövning av lagfarna domare. Sådan är också ordningen för andra typer av frihetsberövanden varför det saknas skäl att behandla tillfälliga omhändertaganden av villkorligt frigivna och skyddstillsynsdömda annorlunda.

Det noteras vidare att Kriminalvården efter begäran till övervakningsnämnden som utgångspunkt kan få mycket snabbt beslut om tillfälligt omhändertagande. Ett alternativ till förslaget kan därför vara att inskränka möjligheten för Kriminalvården att fatta sådana beslut till att avse vissa typer av åtgärder som kräver en skyndsamt handläggning, exempelvis när den dömde har tagit av sig en fotboja. Ett sådant beslut om tillfälligt omhändertagande ska sedan skyndsamt underställas övervakningsnämnden för nytt beslut. Att ge Kriminalvården en generell möjlighet – likt den övervakningsnämnden har idag – att fatta beslut om tillfälliga omhändertaganden anser Övervakningsnämnden i Västerås blir alltför långgående och är inte förenligt med kravet att redan tidigt få en rättssäker prövning. Detta oavsett om kravet på ett tidigt ingripande minskar risken för återfall. Övervakningsnämnden i Västerås har förståelse för att vissa typer av mycket skyndsamma beslut, som när den dömde tar av sig en fotboja, måste fattas omedelbart, men långt ifrån alla beslut är av den karaktären. Därför förordar Övervakningsnämnden i Västerås en mindre ingripande reglering än den föreslagna.

I handläggningen har deltagit ordföranden Kai Koskela, vice ordföranden Kian Amraée samt sekreteraren Helena Mogianos, föredragande.

Kai Koskela

Helena Mogianos